

غَيْرِ الْمُنْصَرَفِ GAYRİ MUNSARİF

Tenvin ve cer kabul etmeyen, cer yerine fetha alan isimlere gayri munsarif isim denir. Gayri munsarf isimleri üç grupta toplayabiliriz:

1- Âlemler (Özel İsimler) :

- a) Kadın isimleri : زَيْنَبُ، عَائِشَةُ، مَرْيَمُ
- b) Sonunda (ة) bulunan erkek isimleri: حَمْزَةُ، أَسَامَةُ، طَلْحَةُ
- c) Şehir isimleri: إِسْتَنْبُولُ، دِمَشْقُ، مَكَّةُ
- d) Yabancı dilden Arapçaya geçen özel isimler: أَبِرَاهِيمُ، يَعْقُوبُ، رَمْسِيسُ
- e) Sonunda (ان) bulunan özel isimler: عَثْمَانُ، سُفْيَانُ، مَرْوَانُ
- f) Fiil vezninden olan özel isimler : أَحْمَدُ، يَزِيدُ، يَعِيشُ
- g) Üç harfli olup, ilk harfi zamme, ikinci harfi fetha olan özel isimler: عُمَرُ، زُفَرُ، زُحَلُ
- h) Kelimeleri kaynaşmış (mezci) özel isimler: بَوْرُسَعِيدُ، حَضْرَمَوْتُ، بَعْلِيَّكُ

2- İsimlerde:

- a) Sonunda dişilik elifi bulunan kelimeler. (Elifi memdude veya elifi maksure) :
صَحْرَاءُ، ذِكْرَى، بُشْرَى
- b) Münteha'l cumuu (eliften sonra iki veya üç harf bulunan) sigaları:
مَسَاجِدُ، مَدَارِسُ، دَرَاهِمُ

3- Sıfatlarda:

a) Sonunda dişilik elifi bulunan sıfatlar: زَرْقَاء : mavi, سَوْدَاء : siyah,
كُبْرَى : en büyük

b) Müennesi فَعْلَى vezninde gelen فَعْلَان vezni sıfatları:
سَكْرَان --- سَكْرَى : aç, جَوْعَان --- جَوْعَى : tok, شَبْعَان --- شَبْعَى : sarhoş

c) أَفْعَلُ vezninde olan sıfatlar: أَكْثَرُ : en çok, أَفْضَلُ : en üstün, أَجْمَلُ : en güzel

Not: Gayri munsarfî kelime ancak muzaf olur veya başına el (ال) gelirse kesra kabul eder:

صَلَّيْنَا فِي أَجْمَلِ الْمَسَاجِدِ : Mescidlerin en güzelinde namaz kıldık.
m.ileyh – muz.

مَرَرْنَا بِالْمَسَاجِدِ الْكَثِيرَةِ : Birçok mescide uğradık.